

Izbirali smo Netopirja leta 2024–2025

Besedilo: Simon Zidar Foto: Simon Zidar in Jan Gojznikar

Organizacija BatLife Europe, katere člani smo v Slovenskem društvu za proučevanje in varstvo netopirjev (SDPVN), od 2015 sprva vsako leto, sedaj pa vsaki dve izbere Netopirja leta – vrsto netopirja, ki ji v izbranem obdobju namenimo več pozornosti v smislu raziskav in osveščanja.

Zadnjih nekaj let so v izbiro vrste vključene prav vse članice BatLife Europe, ki glasujejo za enega izmed treh predlogov. Vsaka izmed netopirskih vrst je poleg izjemne in edinstvene biologije hkrati tudi glasnik specifične problematike ogroženosti in varstva netopirjev. V SDPVN smo želeli narediti izbor bolj zanimiv in smo k izbiri pozvali tudi javnost preko spletnega glasovanja, v katerem smo izbirali med severnim netopirjem (*Eptesicus nilsonii*), navadnim netopirjem (*Myotis myotis*) in nimfnim netopirjem (*M. alcathoe*). Za vse tri vrste so v BatLife Europe pripravili kratke opise in razlago, zakaj glasovati prav zanje. V okvirju je priložen njihov prevod, ki smo ga pripravili v SDPVN pri pozivu javnosti.

Slovenski glas v skupno evropsko glasovanje je šel nimfnemu netopirju, za katerega je glasovalo 41 % od 76 sodelujočih. Po glasovih sta sledila navadni netopir z dobro tretjino (34 %) in severni netopir s četrtino glasov (25 %).

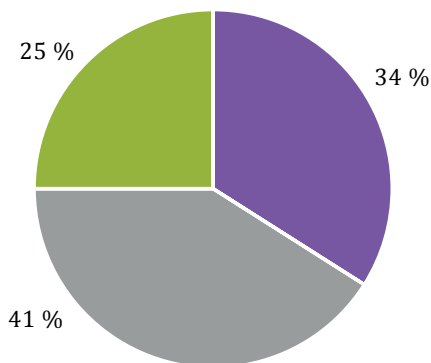
Izbrani *Netopir leta 2024–2025* na vseevropskem nivoju je bil nato razglašen 4. decembra 2023. Titula je tokrat pripadla navadnemu netopirju, vrsti, kateri smo

več pozornosti v preteklih letih v Sloveniji že namenili v različnih projektih. Četudi naš »izbravec« ni požel vseevropske zmage, smo z izborom vsekakor lahko zadovoljni. Tako se tudi v SDPVN že veselimo raziskovanja in ozaveščanja o sobivanju s to vrsto, ki ji bomo namenili nekaj več pozornosti v prihajajočih dveh letih. Vabljeni, da se nam pridružite pri ozaveščanju o netopirjih, tudi preko spoznavanja *Netopirja leta*. 🦇

Navadni netopir je s človekom povezan na poseben način – v mnogih evropskih državah si samice za kotišča izbirajo prav stavbe kulturne dediščine, kot so cerkve in gradovi. To nam nalaga veliko odgovornost ljudi za preživetje netopirjev in pomen močne povezave kulturne in naravne krajine.

Severni netopir je razširjen v velikem delu srednje in severne Evrope, a njegova posebna značilnost je razširjenost onkraj polarnega kroga, kjer je kos tudi ekstremnim pogojem. Ljudje v luči podnebnih sprememb stremimo k povečevanju števila vetrnih elektrarn, kar pa je tako kot za ostale vrste netopirjev naraščajoč problem tudi za severnega netopirja. Zaradi hitrega upada številčnosti na Norveškem in Švedskem je tam uvrščen na rdeča seznama. Medtem ko v drugih delih Evrope postajajo vplivi na populacije drugih vrst vse bolj jasni, vemo o posledicah za severnega netopirja zelo malo.

Čeprav je bil **nimfni netopir** kot svoja vrsta opisan pred več kot 20 leti, še vedno nimamo veliko informacij, ki bi nam omogočile natančno oceno stanja ohranjenosti in tveganja za to vrsto netopirjev. *Netopir leta* je lahko priložnost za izboljšanje našega poznavanje te majhne vrste netopirja!

■ severni netopir ■ navadni netopir ■ nimfni netopir

Kandidati za Netopirja leta 2024–2025 so bili (z leve zgoraj v smeri urinega kazalca): severni netopir (*Eptesicus nilsonii*), navadni netopir (*Myotis myotis*) in nimfni netopir (*M. alcathoe*). Desno spodaj: Izid slovenskega glasovanja za Netopirja leta 2024–2025, v katerem je sodelovalo 76 oseb.